

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 174/2022-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Michalom Hargašom, advokátom, Sasinkova 9, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Tos 88/2021 z 11. októbra 2021 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 23. decembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Tos 88/2021 z 11. októbra 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a prikázať krajskému súdu prepustiť ho bezodkladne z väzby na slobodu. Zároveň navrhuje priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 14. októbra 2014 bola na sťažovateľa podaná obžaloba pre podozrenie zo spáchania pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona čiastočne dokonaného a čiastočne spáchaného v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona.
3. Sťažovateľ bol vzatý do tzv. opätovnej väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 T 147/2014 z 3. októbra 2019 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 4 Tos 125/2019 z 28. októbra 2019 s tým, že väzba mu začala plynúť 3. októbra 2019.
4. Okresný súd uznesením č. k. 5 T 147/2014 z 29. septembra 2021 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 29. septembra 2021“) rozhodol tak, že podľa § 79 ods. 3 v spojení s § 80 ods. 2 treťou vetou

Trestného poriadku prepustil sťažovateľa z väzby na slobodu s tým, že jeho väzbu nahradil prijatím peňažnej záruky vo výške 50 000 eur, ako aj dohľadom probačného a mediačného úradníka. Zároveň podľa § 82 ods. 1 Trestného poriadku uložil sťažovateľovi primerané povinnosti a obmedzenia. Podľa § 82 ods. 4 Trestného poriadku okresný súd nariadil u sťažovateľa kontrolu uložených povinností a obmedzení technickými prostriedkami podľa č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 78/2015 Z. z.“). Súčasne sťažovateľovi uložil povinnosť podrobiť sa kontrole technickým prostriedkom s tým, že v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 78/2015 Z. z. je povinný mať pri sebe zariadenie na určenie polohy kontrolovanej osoby počas celého trvania kontroly technickými prostriedkami. Okresný súd neprijal písomný sľub sťažovateľa podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

5. Proti uzneseniu okresného súdu z 29. septembra 2021 podal sťažnosť prokurátor Krajskej prokuratúry Bratislava, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením č. k. 2 Tos 88/2021 z 11. októbra 2021 tak, že podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil uznesenie okresného súdu z 29. septembra 2021 v celom rozsahu, podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c) a § 81 ods. 1 Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa jeho sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka a neprijal ani peňažnú záruku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že k porušeniu jeho práva na obhajobu a práva na spravodlivý proces došlo tým, že:

- a) v čase, keď sa proti nemu viedlo konanie ako proti ušlému, mu nebol v konaní vo veci samej ustanovený obhajca;
- b) došlo k jeho nezákonnému zadržaniu a „dovlečeniu“ do Rakúska, pričom existujú tri rôzne zatýkacie rozkazy, z ktorých niektoré boli vydané až po jeho zadržaní, a zároveň bol zatýkací rozkaz vydaný na iné meno;
- c) pri výsluchu v Rakúsku 24. augusta 2019 nemal možnosť mať obhajcu a nedisponoval ani potrebnými a preloženými dokladmi. Európsky zatýkací rozkaz z 8. júla 2019 bol rakúskym orgánom zaslaný až 26. augusta 2019;
- d) po príchode zo zahraničia nebol „nijakým spôsobom stotožnený“, neboli mu odobraté odtlačky prstov, cestoval iba s fotokópiou pasu a dosiaľ nebol „procesne oživený“.

7. Sťažovateľ argumentuje, že skutky, ktoré sa mu kladú za vinu, sa mali stať ešte v roku 2010, vo väzbe je už tridsaťšesť mesiacov, pričom podľa jeho názoru neexistuje žiadny priamy dôkaz, ktorý by ho s predmetnými skutkami spájal.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, konkrétne základného práva na obhajobu (čl. 50 ods. 3 ústavy), ako aj porušenie jeho

práva na spravodlivý súdny proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením krajského súdu o väzbe a postupom tohto súdu, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

9. Ústavný súd vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu pripomína a opakovane judikuje, že označené ustanovenie je z vecného hľadiska (*ratione materiae*) v trestných veciach aplikovateľné v zásade len na rozhodovanie vo veci samej (rozhodovanie o vine a treste, t. j. trestnom obvinení) a nevzťahuje sa v plnom rozsahu na rozhodovanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, z hľadiska väčšiny procesných záruk poskytnutých osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na osobnú slobodu a bezpečnosť (napr. m. m. I. ÚS 256/07, II. ÚS 15/05, III. ÚS 272/03, IV. ÚS 65/05, I. ÚS 95/2021). Tento právny názor vychádza z rešpektovania rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), v zmysle ktorej sa osobná sloboda chráni v zásade prostredníctvom čl. 5 dohovoru, a to najmä pokiaľ ide o zákonnosť väzby vrátane otázky, či k takémuto zbaveniu slobody došlo v súlade so zákonom upraveným postupom (čl. 5 ods. 1 dohovoru), pritom súčasťou záruk vyvoditeľných z čl. 5 dohovoru je aj ochrana práva jednotlivca na primeranú dĺžku väzby v zmysle požiadavky, aby väzba nebola predlžovaná nad primeranú lehotu a aby nedochádzalo v postupe príslušných orgánov počas trvania väzby k zbytočným prietahom (čl. 5 ods. 3 dohovoru), ako aj ochrana práva jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene [(čl. 5 ods. 4 dohovoru); k uvedenému pozri napr. Khudoyorov v. Rusko, č. 6847/02, rozsudok ESLP z 8. 11. 2005, body 124 –125, 172 – 174 a 193; Öcalan v. Turecko, č. 46221/99, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 5. 2005, body 83 – 84 a 103; Khudobin v. Rusko, č. 59696/00, rozsudok ESLP z 26. 10. 2006, body 103 a 115]. Uvedené síce nevyklučuje, aby v odôvodnených prípadoch bolo možné aplikovať aj také procesné garancie, ktoré svojou povahou sú podradené pod čl. 6 dohovoru, ich využitie však prichádza do úvahy iba primerane (*mutatis mutandis*) s prihliadnutím na osobitosti konania o pozbavení osobnej slobody (Trepashkin proti Rusku, č. 2, rozsudok, 16.12. 2010, č. 14248/05, § 148). O takéto okolnosti však v prejednávanej veci podľa názoru ústavného súdu nejde.

10. K namietanému porušeniu práva na obhajobu vyjadreného v čl. 50 ods. 3 ústavy ústavný súd už takisto opakovane judikoval, že tento článok ústavy sa zásadne nevzťahuje na konanie o väzbe (m. m. II. ÚS 15/05). Pri väzobných konaniach vníma ústavný súd právo na obhajobu ako súčasť práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy, príp. čl. 5 dohovoru a v prípade zistenia porušenia práva na obhajobu vo vzťahu k rozhodovaniu o väzbe pristúpi k vysloveniu jeho porušenia prostredníctvom čl. 17 ústavy alebo čl. 5 dohovoru, nie prostredníctvom sťažovateľom označeného čl. 50 ods. 3 ústavy (m. m. I. ÚS 95/2021, I. ÚS 345/2020, I. ÚS 125/2015, II. ÚS 600/2014).

11. Ústavný súd, ktorý je viazaný návrhom na rozhodnutie (§ 45 zákona o ústavnom súde), konštatuje, že sťažovateľ, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, namieta porušenie základných práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 50 ods. 3 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu v súvislosti s rozhodovaním o pokračovaní väzby, na ktoré sa ním označené články ústavy a dohovoru vecne nevzťahujú. Keďže neexistuje žiadna vecná súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením označených článkov ústavy a dohovoru, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2022

Miloš Maďar
predseda senátu